

изградени, създадени от частната инициатива. Днес читалищата не могат да играят оная роля, която сж играли преди освобождението, защото тѣ страдат материално. Нашата задача трѣбва да бже: 1) да подобрим тѣхните материално положение и 2) да ги въздигнемъ въ единъ крупенъ факторъ въ културно-просвѣтно отношение. Преди освобождението нашитѣ читалища сж били сборища на интелигенцията, а следъ освобождението почватъ да играятъ ролята на политически клубове въ градоветѣ, а въ селата — нѣщо неопредѣлено. Тамъ, кждето читалищата и сега сж запазили тази роля, която сж играли преди освобождението, може да се държатъ сказки и т. н. Не бива читалищата да се впускатъ въ голѣми предприятия, като напр. да строятъ театри, съ което много се опростиха.

Ние трѣбва да избереме отъ дветѣ крайности срѣдния пжтъ. Не трѣбва да се занемаряватъ библиотекитѣ. Съгласенъ съмъ да се иска помощъ отъ общинитѣ и окръга, но нѣ и отъ държавата. Съ тия помощи не трѣбва да се гони целта да се възкресява миналото. Не бива да се убива частната инициатива. (Ржкоплѣскания).

Хр. Бѣлевъ. — Г. Г. делегати, не трѣбва да се оставя всичко въ ржцетѣ на държавата. Ние трѣбва да подтикваме частната инициатива. Въ насъ има доста интелигентни сили. Но условията въ България се измѣнятъ. Днесъ народътъ се диференцира на класи, всѣка класа си има своя литература. Азъ съмъ представителъ на Ямболското читалище. Въ нашия градъ има единъ клубъ на социалиститѣ доста широкъ, съ голѣма библиотека. Тамъ отива всичката градска интелигенция, дето намира удоволетворение на своитѣ интереси. Ето защо днесъ читалищата вървятъ тѣй мудро. Не можемъ да отричаме значението на читалището, което още намира почва за дейность. Театралното дѣло при читалищата е занемарено. А знаете какво културно-възпитателно значение има театъра. Съ него вие ще привлечете интелигенцията, която днесъ бѣга отъ читалищата.

При читалищата е необходимо да се получаватъ всички партийни вестници и списания, за да се привлекатъ хора съ различни убеждения. Читалището трѣбва да бже свободна трибуна отъ дето да се изказватъ всички политически дейци и економисти. Това трѣбва да бже една отъ задачитѣ на читалищата. Да се поканватъ представителитѣ на различнитѣ политически партии да се изказватъ по разни въпроси, които вълнуватъ народа; сжщо тѣй и по икономически и научни въпроси. Съ това ще се постави основата на народнитѣ университети, за които спомена тази сутринъ г. м-ра на Нар. Просвѣта. Тази е моята идея за читалището. Сега за съюза. Защо нашитѣ читалища ще станатъ членове на съюза? Посрѣдствомъ съюза тѣ ще подобрятъ своето материално положение. До сега помощитѣ на читалищата се раздаваха по партизански начинъ. Ако при раздаване на помощи отъ окръга и общината има двойно партизанство, то при държавата има тройно. Вие знаете въ нар. събрание какъ съ раздаваха помощитѣ. Ако има кой да се застѣпи ще ни се даде нѣщо. И една отъ задачитѣ на съюза ще бже тази, да предявява искания предъ държавата за отпускане помощи, които да се разпредѣлятъ пропорционално между читалищата, а не на едно повече, а на друго никакъ.

Ас. Господиновъ, делегатъ на читалище „Доростолъ“ въ гр. Силистра. — Въ желанието си да чертаемъ принципитѣ на бждещия нашъ съюзъ ние не трѣбва да ограничаваме отдѣлнитѣ читалища, нито пжкъ да опредѣляме ония искания, на които трѣбва да отговарятъ тѣ. Всѣко читалище е автономно и неговата физиономия се опредѣля отъ мѣстнитѣ условия. Народнитѣ четения не се подаватъ тѣй много на нашитѣ читалища. Напр., идва